

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

Kalsa 31 (2).

Izdan 1 marta 1935.

PATENTNI SPIS BR. 11420

International De Lavaud Manufacturing Corporation Limited,
Jersey City, (U. S. A.).

Postupak i sprava za livenje cevi.

Prijava od 7 oktobra 1933.

Važi od 1 avgusta 1934.

Traženo pravo prvenstva od 19 oktobra 1932 (U. S. A.).

Pronalazak se odnosi na postupak za livenje cevi, pri kome se istopljeni metal postupno dodaje kroz jedan relativno pokretljiv dovod u jednu formu, koja se okreće, i to tako, da metal stvara uvojnice zavrnja sa prekoračujućim rubovima, koje se slivaju u jednu livenu celinu. Pronalazak je naročito pogodan za metalne forme spolja hladjene i ako je uspešno upotrebљiv i za druge vrste formi za cevi.

Predmet pronalaska predstavlja jedan postupak i jednu spravu pomoću kojih se može na unutarnjoj površini forme naneti postupno tanka prevlaka ili nanos od sitno mlevenog prevlačnog materijala u vidu jedan u drugi ulazećih uvoja neposredno pre dodira izmedju istopljenog metala i forme i to na taj način, da nastane jedna prevlaka sitno mlevenog materijala podjednake debljine, koja je vrlo povoljna za spravljanje livenih komada ujednačenog i dobrog kvaliteta.

Već je preporučivano, da se na unutarnju površinu metalnih formi upotrebljenih za livenje cevi nanese jedna postava ili prevlaka, ali koliko je nama poznato dosada nije ni predložen, a kamoli pokušan ili primenjen postupak pomoću koga bi se takav nanos učinio na formi sa rastresitim svinim materijalom u prahu, koji zadržava svoju koherenciju i neprekidnost za vreme toka livenja i stvara jedan odliv ujednačene željene strukture. Opiti i studije izvršeni pri razvoju pronalaska pokazali su,

da su uzroci neuspeha dosada predloženih postupaka razni, među kojima neka je pomenuťa teškoća ujednačene raspodele nadosnog materijala na površini forme.

Ispostavilo se, da se postave ili prevlaka od suvog prašastog materijala, kada se ostave gola, nepokrivena mesta na površini forme, lako cepaju i pokreću onda ako taj nanos ostaje dugo u dodiru sa površinom forme, pre no što ga pokrije rastopljeno gvoždje. Taj nanos cepa se i pomeri se u toliko lakše, ukoliko je veća njegova debljina. Ustanovljeno je, da udar metala na prevučenu površinu forme proizvodi cepanje i prekid postave, na taj način, što pred sobom gura delove prevlake po površini forme i na njoj nastaju nezaštićene površine, koje izazivaju na limenom komadu tvrde površine i vrlo neželjenu rapavost spoljnje površine. Ustanovljeno je, da mogućnost pomeranja prevlačnog materijala znatno raste sa debljinom prevlaka.

Uopšte uvezši, osnovna misao postupka prema pronalasku, nalazi se u pogresivnom stvaranju, prevlake od prašastog materijala na unutarnjoj strani forme ukratko pred dodirom rastopljenog materijala sa tom prevučenom površivom i to pomoću jednog gasnog mlaza, koji fino raspodeljene delice prašastog prevlačnog materijala nosi sobom i upravlja ih postupno na one delove forme, koje neposredno po tome preliva rastopljeni metal. Jačina tog gas-

nog mlaza mora da je takava, da deleći prevlačnog materijala dobiju takvu brzinu da mogu da dospeju na površinu forme, a da gasni mlaz ne dodiruje površinu forme sa nekom velikom brzinom. Prašasti prevlačni materijal treba da se dovodi gasnom mlazu sa ujednačenom brzinom, tako da nastane jedan prevlačni sloj približno podjednake debljine, Ustanovljeno je, da prevlaka stvorena na taj način, ima razna i dragocena svojstva, jer 1.) pokazuje veliku otpornost prema razorno dejstvujućim silama, 2.) može biti prevučena na formi u velikoj ujednačenosti i u najtanjem sloju, 3.) jer je i kod vrlo tankog sloja sposobna da sprečava stvaranje tvrdih mesta na livenom komadu. Možda se to da objasniti prepostavkom, da su delovi prevlake bačeni na formu gasnim mlazom optočeni absorbovanom gasnom povlakom koje povlake za prilično dugo vreme po nanošenju prevlake prestavljaju aktivan deo iste i izazivaju važno dejstvo utoliko, što sprečavaju brzo hladjenje i sa time stvrdnjavanje kao i stvaranje neželjene strukture u odlivenom komadu.

Druga karakteristika pronalaska odnosi se na vremenski razmak izmedju nanošenja prevlake na formu i njenog dodira sa rastopljenim metalom, koji izlazi iz dovodeće cevi. U pogledu tog razmaka vremena važi iskustvo, da maksimalno vreme, za vreme koga prevlaka ostaje još nepokrivena od rastopljenog metala ne treba da pređe 6 sekundi, i da je za postizanje najboljih rezulta potrebo, da taj vremenski razmak bude što je moguće kraći. Preimutstveno upravlja se gasni mlaz tako, da on sobom vodeće delove prevlake taloži na onaj deo forme, koji u momentu taloženja leži neposredno u blizini dela forme, na koji se sipa rastopljeni metal, tako da prevlaka biva skoro momentanu pokrivena.

Prirodno je, da gasni mlaz mora biti tako upravljen, da isti nanosi prevlačne delice na nepokrivenu površinu forme, ne dovodeći velike količine istih u kontakt sa metalom, izlazećim iz dovodne cevi, ili sa rastopljenim metalom već nanesenim u formi. Uvezši u obzir taj uslov proizlazi, da je utoliko bolje ukoliko se prevlaka nanesi bliže metalu izlazećem iz dovodne cevi i već pre toga izlivenom uvoju cevi. Preporučuje se, da se gasni mlaz pridržavajući se gornjih uslova, upravlja prema gornjoj površini forme. Razlozi zbog kojih treba upravljati gasni mlaz na one delove forme koje će ukratko potom biti pokriveni metalom iz dovodne cevi, sledeći su. Iskustvo je pokazalo da je, ukoliko duže prevlaka ostaje na površini forme, pre no što je stupila u dodir sa metalom, utoliko

veća opasnost, da će delovi prevlačnog materijala klizati i da će se pomerati i pri tome ostavljati nepokrivenе površine forme, čije prisustvo prouzrokuje neželjena svojstva u odlivenom komadu. Iskutva sa postupkom dovele su do ubedjenja, da je prevlaka utoliko manje aktivna, čak i ako je ostala neprekinut, ukoliko je duži razmak vremena izmedju nanošenja prevlake i njenog prekrivanja metalom. Verovatno se to može na taj način objasniti, da absorbowane gasne povlakte, koje prianjaju u momentu na prevlačnim deličima, u kome se isti talože na površinu forme, prestavljaju jedan važan ali kratkotrajan element prevlačnog sloja.

Debljina prevlačnog sloja igra znatnu ulogu za postizanje dobrih rezultata. Ta debljina određuje se količinom prevlačnog materijala, koja se dovodi gasnom mlazu i koju on daje za vreme livenja. Pošto za vreme livenja vlada u formi jedna vazdušna promaja, koja bez sumnje odnosi sobom jedan deo prevlačnog materijala unetog pomoću gasnog mlaza u formu, nemoguće je unapred tačno odrediti debljinu prevlake, koja će nastati kod izvesne odredjene količine dodavanja. Ipak je utvrđeno, da se pokazalo kao štetno, za sva prevlačna srešt a koja su u upotrebi ili koja su bila samo isprobavana, da se za vreme livenja dodaje količina prašastog prevlačnog materijala, koja je veća nego što je potrebno za stvaranje prevlake debljine 0.025 mm, ako celokupna količina prevlačnog materijala ostaje u kontaktu sa formom. Količina varira kod različitog prašastog materijala, ali se može lako utvrditi, i čim je to učinjeno, nanosi se u ujednačenoj raspodeli, čime se osiguravaju odlični rezultati. Kod ferosilicijuma usitnjenog, koji prolazi kroz sito, čiji otvor mašni imaju oko 0.5 mm prečnika, pokazalo se da za postizanje najboljih rezultata treba dodati gasnom mlazu utoliko ferosilicijuma, da isti — ukoliko celokupni privlačni materijal ostaje u formi — stvara prevlaku od oko 0.0075 mm debljine.

Pri upotrebi drugih prevlačnih materijala menja se probitačna količina, tako na pr. trebalo bi vršiti dodavanje sledećih prevlačnih materija u takvim količinama, da — ako sav materijal ostane u formi — nastaju prevlačni slojevi sledeće debljine:

Kaolin	0.0225 mm,
Talkum	0.0225 mm,
Magnetit	0.0125 mm,
Fero-mangan	0.0175 mm,
Cirkon-mangan-silicijum	0.0075 mm,
Liskun	0.0200 mm,
Kameni ugalj	0.025 mm,

Iz napred rečenog jasno je, da su prevlačne materije, kao ferosilicijum, koji stvara

aktivnu prevlaku minimalne debljine izrično najpovoljnije i da su one prevlačne materije koje treba da se dodaju u većoj količini, nego što je potrebno za stvaranje prevlake debljine 0.025 mm za svrhu ovog postupka neupotrebljivi.

Bez obzira na to, da lakše nastupa cepanje i gubitak neprekidnosti ukoliko je na formu naneseni sloj deblji, pokazala su praktična iskustva sa postupkom, da tanje prevlake dozvoljavaju spravljanje livenih komada najbolje strukture.

Pri livenju cevi sa mufama, pri čemu je forma snabdevena na jednim zvonastim proširenjem u koje mora da se postavi jezgro, ne može se, što je razumljivo, na zvonasti deo forme naneti jedna tako ujednačena prevlaka, kao na valjkastom delu forme. Uzevši u obzir da je liveni komad teži na zvonastom kraju, nije tako bitno, da je forma na tom delu tako prevučena, kao na valjkastom. Pokazalo se, da se postiže zadovoljavajuća prevlaka zvonastog dela forme, ako se gasni mlaz sa prevlačnim delićima sprovodi na deo, koji se nalazi između kraja jezgra i početka valjkaste forme ukratko pre početka nalivanja metala.

Pronalazak se odnosi na jednu spravu za sprovođenje napred opisanog postupka. Sprava liči uglavnom uobičajenim spravama za livenje cevi prema „Schle uderguss“ postupku, pri kome se istopljeni metal dovodi kroz jedan relativno okretni dovod u jednu formu koja se okreće. Pri uobičajenim izvodjenjima je dovod učvršćen na jedno mesto, dok je rotirajuća forma uleižlena na jednim kolima uzduž pokretljivim. Prema postupku predviđena je na dovođu jedna cev, koja služi za dovodjenje gasa, koja na svom prema dovodu susednom kraju ima jednu dizu, kroz koju se uvodi gasni mlaz pogodnog oblika i količine u pravcu delova unutarnje površine forme, koji treba da dobiju prevlaku. Gasna diza mora stoga u odnosu na izlazni otvor dovoda metala da ima učvršćen položaj, a najpovoljnije je, da se diza tako namesti i upravi, da gasni mlaz koji izlazi iz nje, pogadja na onaj deo forme, koji neposredno leži iznad onoga na koga u tom momentu teče metal dolazeći iz dovoda. Relativni položaji dovodnog otvora i gasne dize, treba da su takvi, da može, kada je dovod unesen sasvim u formu i muštikla se poklapa sa krajem zvana ili mufe, bar jedan deo gasnog mlaza izlazećeg iz gasne dize da dospe do kraja zvana. Pronalazak se dalje odnosi na jedan uredaj za uvođenje gasnog mlaza u kraj sprovoda nalazećeg se nasuprot gasnoj dizi i za dodavanje određene količine prašastog prevlačnog materijala gasnom mlazu.

U crtežu pretstavlja sl. 1 pogled sa strane, odn. presek kroz jednu mašinu za livenje cevi prema pronašlasku, u manje ili više šematičkom prikazu; sl. 2 pretstavlja pogled odozgo na dovodni kraj dovoda metala zajedno sa gasnim sprovodom i dizom; jedan deo forme nacrtan je pri tome u preseku, da bi se naznačilo mesto dolaža istopljenog metala u odnosu na prelivene metalne uvoje; sl. 3 pretstavlja pogled sa strane delova dovoda i gasnog sprovoda; sl. 4 pretstavlja pogled odozgo i delimično presek kroz dizu po liniji 4-4 sl. 2; sl. 5 pretstavlja poprečni presek po liniji 5-5 sl. 2, iz koje se vide relativni položaji dodirnih površina metala odn. prevlaka sa formom; sl. 5 pretstavlja u izgledu onaj deo forme, na koji se istopljeni metal i prevlaka praktički istovremeno talože; sl. 7 je nacrtan u srazmeri (1 : 4) pogled odozgo na metalni dovod i pokazuje relativni položaj istog prema zvonastom kraju jedne u horizontalnom preseku pretstavljenе cevi od 150 mm sa mufom, zajedno sa umetnutim jezrom. Za takvu cev potrebna je forma čiji unutarnji prečnik u valjkastom delu iznosi 175 mm. Pretstavljeni položaj je onaj u početku livenja.

Sl. 8 pretstavlja vertikalni presek po liniji 8-8 sl. 1 i prikazuje uredaj za dovođenje prašastog prevlačnog materijala u gasni transportni sprovod; sl. 9 pretstavlja horizontalni poprečni presek odn. pogled odozgo na rezervoare za prevlačni materijal zajedno sa priborom po liniji 9-9 sl. 8 i pokazuje mehanizam za regulisanje dovođa prevlačnog materijala; sl. 10 pretstavlja presek kroz zadnji deo gasnog transportnog sprovoda i kroz levak, kroz koji dolazi prevlačni materijal u sprovod. Sl. 11 predstavlja pogled odozgo na kraj cevi za dodavanje metala sa jednim izmenjenim položajem dize. Sl. 12 pretstavlja isto tako jedan pogled odozgo na spojna mesta vazdušnog sprovoda sa sprovodnim delom i dizom.

A je postolje za mašinu za livenje zajedno sa priborom. B je na postolju sedeća noseća naprava za kašiku B¹ iz koje se metal daje dovodu, koji ga sprovodi formi. B² je jedan hidraulični valjak za izvrtanje kašike, C je dovod, koji je pričvršćen na nosećoj napravi B i gradjen je na uobičajeni način. Na svom kraju nosi on po strani, prema dole upravljeni deo (muštikla) C¹. Na onoj strani, prema kojoj je upravljen deo C¹ ima dovod jedno udubljenje C², u kome leži gasni transportni sprovod. D su kola sa vodenom škrinjom, u kojem leži obrtna forma D¹; d¹ je kružna flansa, koja je nameštena na valjkastom kraju forme i koja strči preko njene unutarnje površine za debljinu odgovara-

jući debljini zida cevi, koja treba da se lije. Kola počivaju, kao što je uobičajeno, pomoću točkova D² na šinama A¹ na gornjoj strani postolja A. D³ je motor na kolima, koji pomoću zupčanika d³ obrće formu D¹. Kola se pokreću uzduž pomoću hidrauličnog valjka D⁴ i jednog klipa, čija je poluga D⁵ vezana sa kolima. D⁶ je zvonični kraj forme i D⁷ (sl. 7) je jezgro, koje se tamo umeće pre livenja. D⁸ (sl. 7) je prostor između jezgrovne čeone strane i početka valjkastog dela forme.

E je sprovod za gas, na pr. vazduh i biva nošen od dovoda C, preimnoćstveno postavljenog u udubljenju C³. Blizu kraja dovoda priključena je na gasni sprovod jedna tako upravljena diza E¹, da daje gas prema strani forme, prema kojoj je deo C¹ upravljen. Za izvodjenje te dize bitno je, da ona šalje gas i gasom nošeni prašasti prevlačni materijal u takvom pravcu, da se poslednji taloži baš na mestu forme, koja će neposredno potom biti preplavljen metalom ističućim iz dovoda i da se prevlačni materijal daje na površinu forme na jednoj tački, koja takoreći leži jedan komadić udaljena od sveže stvorenenog zavoja još sveže stvorenenog zavoja još tečnog metala. Tima se uslovima mora uđovoljiti, da bi se sprečilo, da prevlačni materijal ne dodje u dodir sa još tečnim metalom već predatim formi, i sa onim metalom koji teče iz dovodne cevi. Da bi se postigli najbolji rezultati, treba da je gasna biza tako nameštena i upravljenata, da se prevlačni materijal taloži na površinu forme vremenski neposredno pre dodira istog sa dotičnim metalom, tako da nanesena prevlaka praktički momentano po svom nanošenju biva prelivena od metala. Posle bezbrojnih sa različitim uspehom izvedenih opita, ustanovljeno je, da se diza pretstavljenata u crtežu najpovoljnija. Ta diza sužava se postepeno počev od njenog priključnog mesta na gasni sprovod, pa je prema tome, kao što se to vidi kod E² preimnoćstveno kupasta i snabdevena je sa tri paralelna reda rupa E³, E⁴, E⁵, čija suma otvornih površina iznosi od prilične trostruku površinu površine prečničkog preseka gasnog sprovoda. Probitačno se namešta diza što je moguće niže delu forme, prema kome je upravljenata. Stvarno odstojanje između dize i zida forme, kod dovodne cevi uvedene u formu, određeno je takoreći delimično veličinom štčanja prstena d¹ na valjkastom delu forme, jer diza mora da je tako nameštena da može da prodje pored prstena kada se dovodni sprovod ihvaliči iz forme. Kod formi većeg unutarnjeg preseka, priključuje se diza na njen sprovod pomoću jednog cevnog dela E⁶ (sl. 11 i 12) koji je tako iskrivljen, da dovodi

dizu u željenu blizinu zida forme. Drugi kraj gasnog sprovoda snabdeven je uredajem za punjenje kao što je naznačeno kod E⁷ (sl. 107.) Taj uredaj sastoji se od jednog valjkastog kanala F¹ istog prečnika kao i sprovod i od jedne na njegovom kraju nameštene dize F², koja je pomoću jednog aspiratora vezana sa nekim rezervoarom gasa, koji se nalazi pod pritiskom. U kanalu F¹ utiče kod F³ levak F⁴, koji se puni pomoću jednog uredjaja sa određenim količinama prevlačnog materijala. Dovodna cev za naponski medijum u duzi F², naznačena je sa F⁵, jedan u njoj smešten manometar sa F⁶, a ventil za regulisanje sa F⁷ (sl. 1).

Važno je, da se prašasti prevlačni materijal dovodi uredjaju za punjenje i odatle gasnom sprovodu i dizi u velikoj ujednačenosti, da bi sloj prevlake postao podjednako debeo; u tu svrhu pokazalo se dovdjenje prikazano u slikama 8 i 9 kao naročito pogodno. Ono se sastoji od jednog uspravnog valjka G, u čijem je donjem delu obrtno uležištena jedna ploča G¹, čija je gornja površina, kao što je pretstavljeno u (sl. 9) snabdeveva urezima G² ili na drugi način orapavljenata, da bi mogla bolje sobom poneti prašasti prevlačni materijal, koji se dodaje valjku i leži na toj ploči. G¹ je zaptivka između ploče i zida valjka. Vreteno G³ na kome sedi ploča, pokreće se pomoću jednog motora G⁴. Od ploče se uzdiže jedno vreteno G⁵, koje ima ramena po stranama G⁶ u raznim ravnima, a koja su pomoću vertikalnih poluga G⁷ povezana i sačinjavaju sa njima okvir, koji olakšava prenos prevlačnog materijela pomoću ploče G¹. U zidu cilindra G napravljen je odmah iznad ploče prorezani otvor G⁸. Na jedan od uspravnih po strani postavljenih rubova tog otvora prislonjen je kod H¹ jedan nož H, čija oštrica H² prolazi kroz otvor G⁸. Na svom potiljku ima taj nož jednu pokrivnu ploču H³, pomoću koje se sprečava, da prevlačni materijal preko gornjeg ruba noža izlazi napolje. Na obrtnom vratilu H⁴ noža nalazi se jedna poluga H⁵ sa krajem u vidu viljuške H⁶ u kome je uležišten jedan puž I, koji se može pomoću dugmeta I¹ obratiti i pomoću stezaljke I² učvrstiti u svakom željenom položaju. Taj puž ukvačen je sa jednim sektorom I³, i jasno je, da se obrtanjem puža može postignuti svaku željeno udešavanje noža. J je poklopac za levak F⁴. Taj poklopac služi zato, da spreči ulazak neželjenog materijala u levak, ali ipak propušta kroz otvore doveđe vazduha. Sličan poklopac J¹ pokriva valjak G.

U slikama 2 i 5 naznačena je sa K struja istopljenog metala, koji ističe iz dela C¹, dovoda metala; K¹ je površina udara te struje na formu, K² je poslednji tek izlive-

ni metalni uvoj i K³ (sl. 2) dodir izmedju metala za livenje i zida forme. L (sl. 2 i 5) prikazuje linije duž kojih dospeva u formu prah koji izlazi iz dize. L¹ pretstavlja mesni položaj gomile praha nanešene na zidu forme pomoću dize.

U sl. 1 i 7 prikazani su pojedini delovi sprave u njihovom relativnom položaju pri početku livenja cevi sa mufama. Pošto je metal predat iz kašike u dovod i pošto udje u formu, ostaju delovi, sa izuzetkom obrtnice forme, tako dugo relativno mesno učvršćeni, dok nije doteklo dovoljno metalna za ispunjavanje medjuprostora izmedju cevne mufe ili zvana i jezgra. Ako, bar delimično zvonasti kraj forme, treba da bude pokriven prašastim prevlačnim materijalom, pušta se gasni mlaz, tako da isti unosi prah u otvoren kraj zvana neposredno pred uticanjem metala. Za ovo mora da je gasni mlaz tako upravljen, da donosi tamo prah a istovremeno se mora dovodni kraj poklapati sa krajem zvana. Pošto je taj kraj zvana ili mufa izliven, forma se pomera, tako da se dotičući metal slže na valjkastom delu obrće se forme u obliku uvojnica, koje se na njihovim donirnim rubovima stapaču i stvaraju iscela liveni koma. Istovremeno sa šipanjem metala u uzduž pokrećuju se formu, uvodi se kroz dizu F² u cevasti deo F¹ sprave za punjenje F gasna struja i istodobno snabdeva ta sprava za punjenje levak F⁴ jednom tačno regulisanom količinom prašastog prevlačnog materijala, a kroz levak dolazi materijal u cevasti deo sprave za punjenje, tako da taj materijal biva nošen od gasne struje u dizu E¹, odašte izlazi zajedno sa gasom; pomoću kinetičke energije koju delići prevlačnog materijala dobivaju pri prolazu kroz sprovod E, bivaju delići bacani na zid forme, gde stvaraju jedan sloj ili prevlaku, čija debljina zavisi od količine prevlačnog materijala u gasu i od procenta stvarnog prianjanja prevlačnog materijala na zid forme. Taj prevlačni sloj taloži se isto tako kao i metal na formi u uvojnici. Širina uvoja i njihov uspon takvi su, da uvojnica prelaze nešto jedna preko druge. Time se sigurno postiže pokrivanje celokupne površine forme. Položaj prašne dize E¹ u odnosu na dovodni komad C¹ mora da je takav, da prevlačni materijal biva duvan prema onom delu forme, koji u momentu taloženja prašine nije još preliven od metala dolazećeg iz dovodnog komada i nije već pokriven pre toga izlivom uvojnicom. Ako se održavaju ti u-slovi, utoliko je bolje, ukoliko je mesto nanosa prevlačnog materijala bliže mestu, na koje dolazi metal iz dovoda.

Mesto nanosa prevlačnog materijala, postavljeno je u crtežu u gornjem kvadrantu forme, koji leži neposredno iznad onog kvadranta, na koji dolazi metal iz dovoda. Prema tome, postiže se pri pokretu forme za manje od 90°, da prevučena površina skoro momentano od metala. Nanošenje gomile prevlačnog materijala na pomenutom mestu olakšava se mnogo pomoću nacrtne konstrukcije, kod koje su gasni transportni sprovod i diza smešteni u gornjem delu dovoda i to na mestu, prema kome je upravljen deo C¹. Nameštanje udubljenja u dovodnom oluku i smeštanjem gasnog transportnog sprovoda u njemu, postaje taj deo naprave kompendirajući, što je naročito pri spravljanju cevi malih unutarnjih prečnika od važnosti.

Iako se pronalazak može izvesti pomoću različitih oblika izvodjenja opisane sprave, naglašava se, da nameštanje gasne dize na gornjoj strani dovoda i njeno upravljanje prema gornjoj strani forme, ne samo da zauzima malo prostora i jednostavno je u konstrukciji, već je i zbog toga vrlo probitačno, jer se pri tom položaju gasne dize, prevlaka može naneli sasvim blizu do dodirnog mesta izlazećeg metala.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za livenje cevi postupnim dodavanjem istopljenog metala u jednu brzo obrće se spolja hladjenu formu, pomoću jednog relativno pokretnog dovoda metala i to tako, da se metal daje u formu u uvojnica, naznačen time, što se hladjenje sveže livenih metalnih partija koje su tek došle u dodir sa formom odgovlači na taj način, što se na sledeće delove unutarnje površine forme, koji odmah zatim dolaze u dodir sa metalom ističućim iz dovoda, nanesi fino raspodeljeni prevlačni materijal sa u njemu adsorbovanim gasnim povlakama, preimaćući duvanjem prevlačnih delića pomoću jednog gasnog mlaza koji ih sprovodi, čime se na formi stvara jedan pantljicasti sloj u obliku zavrtnja prašastog prevlačnog materijala, neposredno pred prelivanje prevučenih delova forme metalom, pri čemu se širina staložene prevlačne pantljike odn. širina gasnog mlaza reguliše tako, da uvoji te pantljike, koji jedan drugom slede, delimično prelaze jedan preko drugog i stvaraju postupno jednu neprekidnu prevlaku na unutarnjoj površini forme.

2. Postupak prema zahtevu 1, naznačen time, što se zapremina i brzina gasnog mlaza tako regulišu, da se od njega nošeni delići prevlačnog mlaza tako regulišu, da se od njega nošeni delići prevlačnog materijala nanose na zid forme, a da gas ne udara na zid nekom velikom brzinom.

3. Postupak prema zahtevu 1, naznačen

time, što se prašasti prevlačni materijal nаноси помоћу gasnog mlaza na jedan drugom sledeće delove unutarnje površine forme, koji zatim posle razmaka vremena od najviše 6 sekunda, bivaju prelivani metalom.

4. Postupak prema zahtevu 1, naznačen time, što se nanosi prevlačnog materijala vrši na one jedan drugom sledeće delove forme, koje preliva metalna struja izlazeća iz dovoda metala, već pri obrtu forme, koji iznosi manje od 360° .

5. Postupak prema zahtevu 1, naznačen time, što se prevlačni materijal dovodi onim delovima forme, koji leže baš iznad onih delova, koji u tom momentu dolaze u dodir sa metalom.

6. Postupak prema zahtevu 1, naznačen time, što se prevlačni materijal za vreme stvaranja valjkastog dela cevi ne dovodi u formu u znatno većim količinama nego što je potreono da isti pri ravnomernoj raspodeli stvori na valjkastom delu forme prevlaku od približno 0.025 mm debljine.

7. Postupak prema zahtevu 1 i bilo kome od zahteva 3, 4 ili 5, naznačen time, što se za vreme stvaranja valjkasog dela cevi daje prevlačni materijal u formu u takvoj količini, da u slučaju da sav materijal ostane na površini forme, tamo stvorena prevlaka ne prelazi debljinu od 0.025 mm.

8. Oblik izvodjenja postupka prema zahtevu 1 i 6 ili 7, naznačen time, što količina dovedenog prevlačnog materijala nije manja od one, koja bi pri ravnomernoj raspodeli

na površini forme stvorila prevlaku od najmanje 0.0075 mm debljine.

9. Sprava za izvodjenje potupka prema zahtevu 1 sa obrtnom formom i relativno pokretnim dovodom metala, naznačena time, što je na dovodu metala učvršćen jedan gasni transportni sprovod, koji na jednom od svojih krajeva nosi jednu tako upravljenu dizu, da kroz nju izlazeći gas pri obrtnom kretanju forme i pri uzpužnom kretanju dovoda metala, pogadja na jedan drugom sledeće delove forme, koji neposredno potom bivaju prelivani od metala iz dovoda za metal i što je gasni sprovod na drugom svom kraju snabdeven uređenjem za dovod gasnog mlaza kao i za punjenje sa prevlačnim materijalom.

10. Sprava prema zahtevu 9, naznačena time, što dizgasni sprovoda upravlja gasni mlaz, koji sobom nosi prevlačni materijal, prema gore, u pravcu unutrašnjeg zida forme.

11. Sprava prema zahtevu 9, naznačena time, što je izlazna cev sprovoda za dovod metala upravljenja prema jednoj strani zida forme i što je gasni transportni sprovod namešten na onoj strani dovoda metala, prema kojoj se metal sipa.

12. Sprava prema zahtevu 9, naznačena time, što je sprovod za dovodenje metala snabdeven jednim udubljenjem na jednoj pročužnoj strani, u kome se nalazi gasni sprovod.

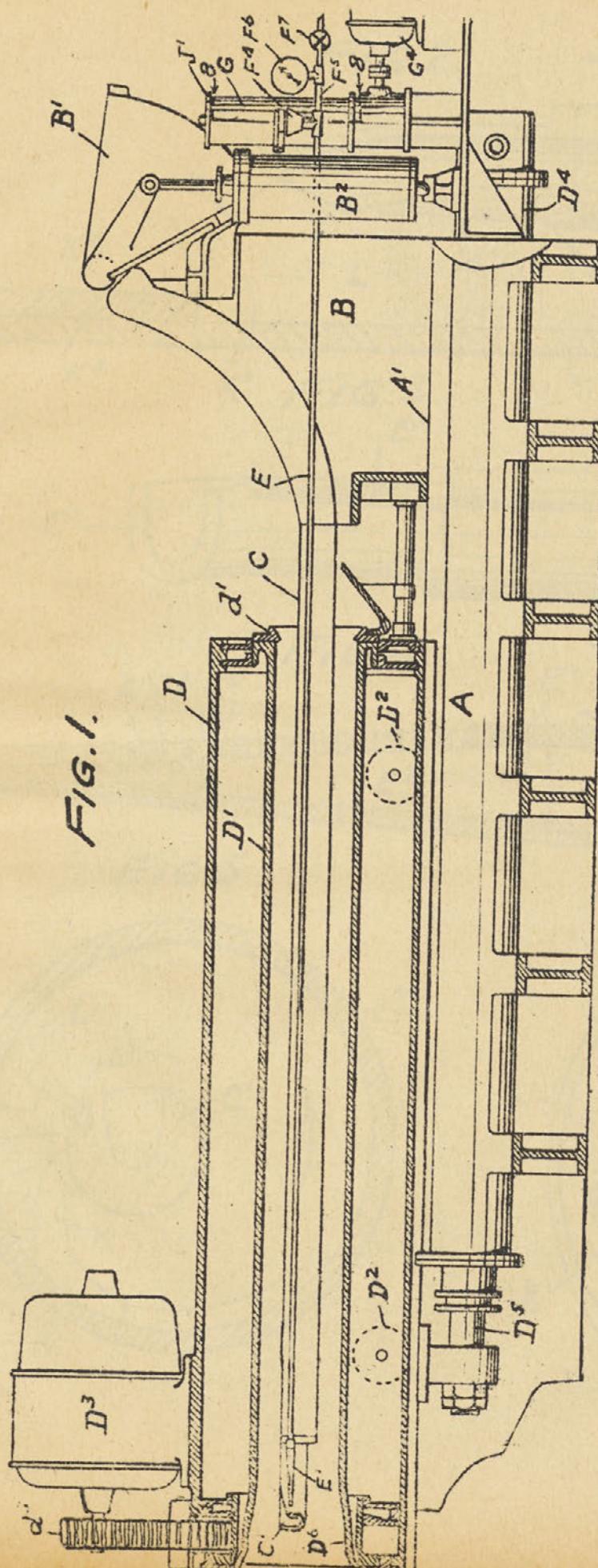

FIG. 2.

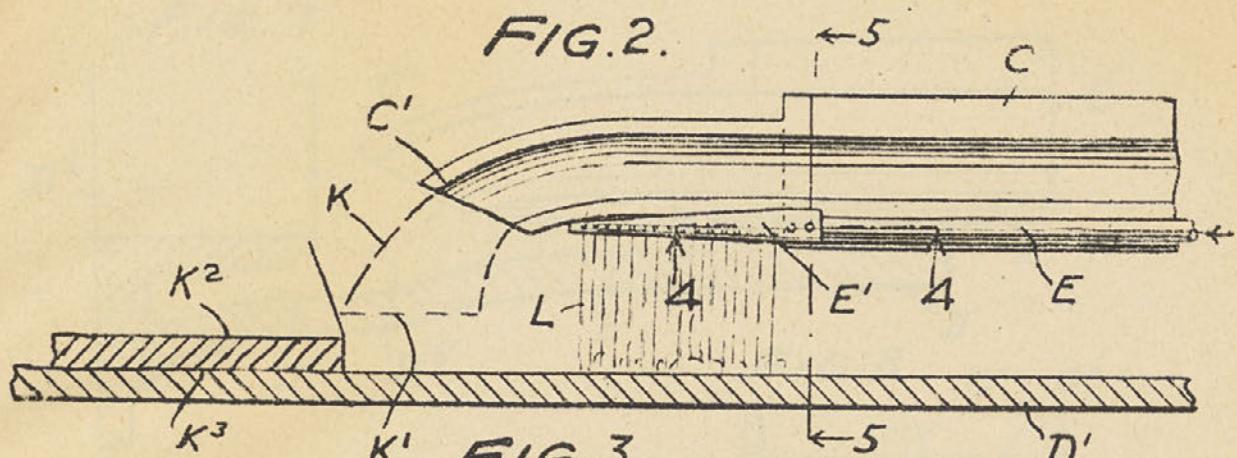

FIG. 3.

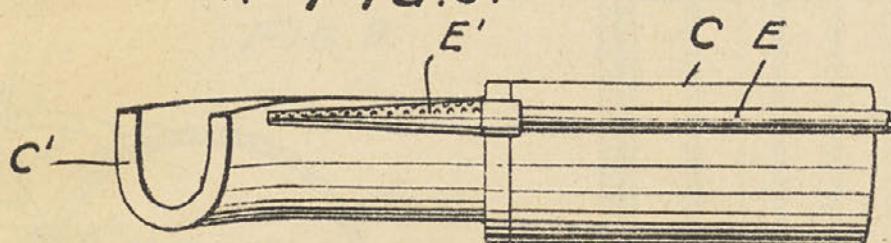

FIG. 4.

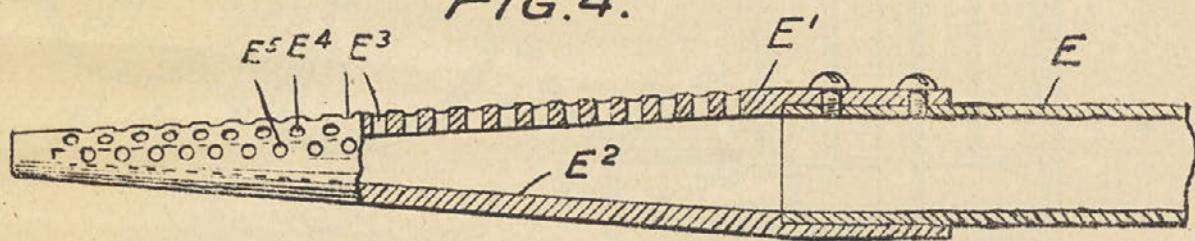

FIG. 5.

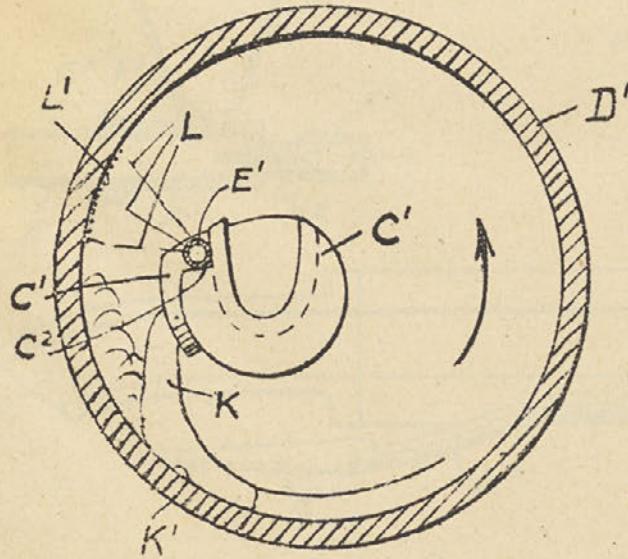

FIG. 6.

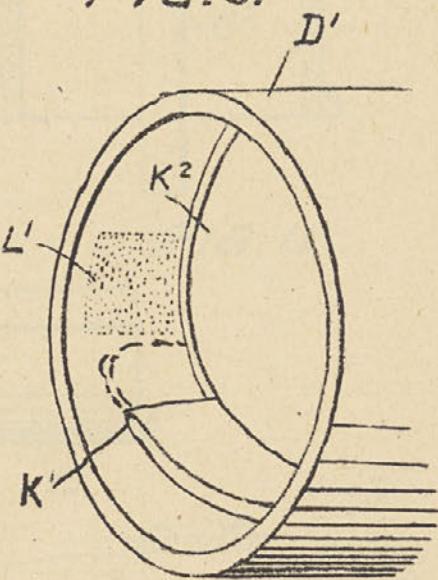

FIG. 7.

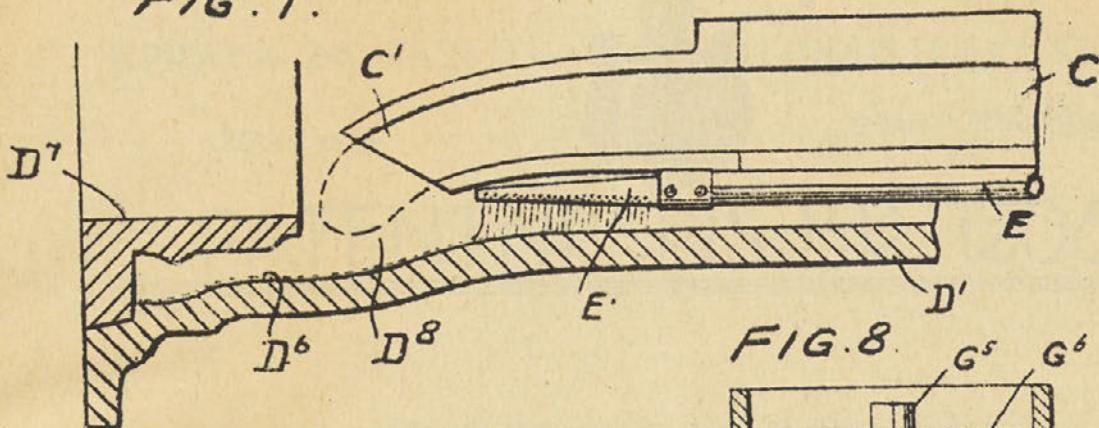

FIG. 9.

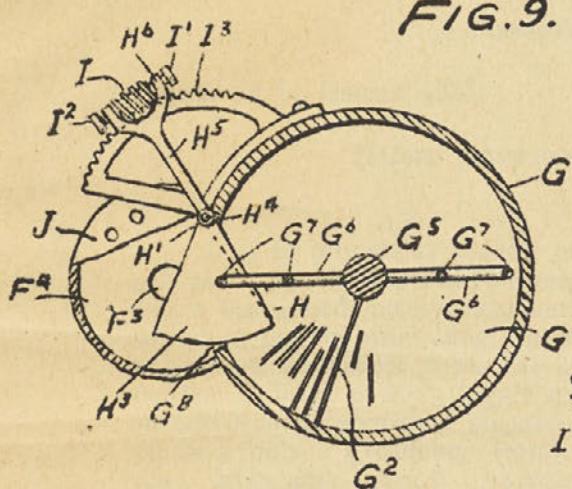

FIG. 10.

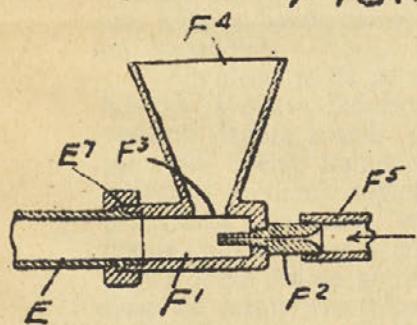

FIG II.

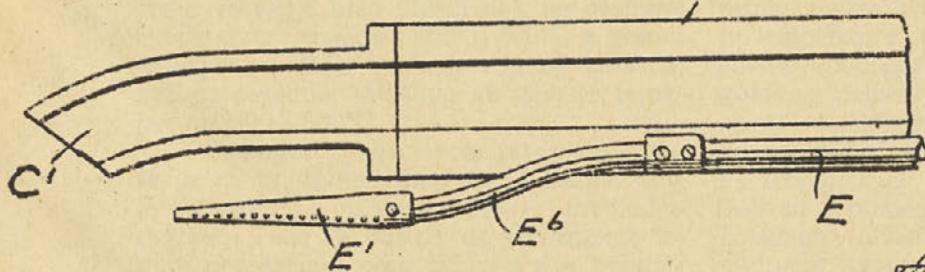

FIG. 12.

